

Bloktoets : **5DT07 Gezondheidszorg en volksgezondheid**
Datum : 26 september 2014
Aanvang : 10.00 uur

**Deze tentamenset kunt u na afloop meenemen
Het ANDERE deel ingevuld inleveren bij uw surveillant(e)**

Het is een gesloten boek tentamen. Een rekenmachine is NIET toegestaan.

ALGEMENE AANWIJZINGEN:

- Dit tentamen bestaat uit **10** open vragen.
- De beschikbare tijd is **2** uur.
- Controleer of uw tentamenset compleet is.
- Vermeld op het antwoordformulier duidelijk uw naam en studentnummer.
- Beantwoord de vragen op de antwoordformulieren in de daarvoor open gelaten ruimten.
- Lees de vragen zorgvuldig alvorens uw antwoord te formuleren.
- Beantwoord de vragen volledig, maar zo beknopt mogelijk; vermijd onnodige uitweidingen.
- Voor beantwoording van de vragen eventueel de achterkant van het formulier gebruiken.
- Schrijf duidelijk leesbaar en gebruik geen afkortingen, het gebruik van een potlood is ongewenst.
- Onleesbaar beantwoorde vragen worden fout gerekend.
- Het gebruik van alle audiovisuele en technische hulpmiddelen is niet toegestaan, tenzij expliciet vermeld elders op dit voorblad. Mocht u dergelijke apparatuur toch gebruiken, dan zal dit als fraude worden aangemerkt. Op uw tafel mogen uw studenten- en registratiekaart en los schrijfmateriaal liggen. Etui's moeten van tafel.
- **Lever na afloop het antwoordformulier in. Indien u commentaar heeft op de vragen, verwijzen we u naar de hyperlink die is opgenomen bij uw toetsindeling in uw webdossier t.b.v. het digitaal studentcommentaarformulier voor deze toets.**

VEEL SUCCES!

LET OP !!

ZET EERST UW NAAM EN STUDENTNUMMER OP **ELK** ANTWOORDFORMULIER!

5DT07, toets 26 september 2014

Vraag 1 – (Volksgezondheid, VTV)

Inleiding

Deze vraag gaat over de volksgezondheid en bestaat uit de subvragen 1a t/m 1g. U kunt maximaal 32 punten behalen voor deze vraag. (Maximaal 32 punten)

- a. Ter voorbereiding op het responsiecollege over volksgezondheid heeft u een samenvatting gelezen van de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2014). In dit artikel beschrijven onderzoekers de toekomst van de volksgezondheid en zorg in Nederland tot 2040. Geef twee redenen waarom het voor beleidsmakers zinvol is om tot 2040 vooruit te kijken. (2 punten)
- b. De afgelopen 10 jaar zijn er een aantal kenmerkende ontwikkelingen geweest in de Nederlandse volksgezondheid en gezondheidszorg. Benoem twee van deze ontwikkelingen (2 punten)

In de VTV-2014 worden vier toekomstscenario's voor de Nederlandse volksgezondheid en zorg geschetst: 'op en top gezond', 'iedereen doet mee', 'heft in eigen handen' en 'gezonde welvaart'. Lees de volgende twee toekomstscenario's voor de Nederlandse volksgezondheid in 2040:

Op en top gezond

In 2040 zijn de inwoners van Nederland op en top gezond. We leven lang en hebben de beste gezondheid van heel Europa, zowel lichamelijk als geestelijk. Doordat iedereen gezond leeft, komen er niet veel chronisch zieken meer bij. De overheid beschermt ons tegen alle mogelijke aanvallen op onze gezondheid vanuit het milieu, het voedsel of de veeteelt. Wanneer je toch ziek wordt, ontvang je de best mogelijke gezondheidszorg, zodat je weer snel beter bent. Behandelingen worden steeds beter, dankzij de nieuwste technologie. Nederland was nog nooit zo gezond.

Heft in eigen handen

In 2040 bepalen de Nederlanders zelf wat goed voor hen is. Het gaat immers om hoe wij zelf de kwaliteit van ons leven ervaren. We verbeteren zelf de kwaliteit van leven, samen met anderen in onze omgeving. Daarvoor hebben we onze eigen netwerken. Zorginstellingen en zorgverleners kunnen daarbij helpen, als wij daar om vragen. Ook in het contact met zorgverleners houden wij zelf het heft in handen. Zorgverleners houden rekening met onze wensen en voorkeuren. Het gaat immers om ons leven. In dit Nederland staan de burgers aan het roer.

- c. Stel u bent adviseur van de minister van volksgezondheid. Welke 4 maatschappelijke opgaven ziet u om het scenario 'op en top gezond' te realiseren? (4 punten)
- d. Welke strategie hoort bij het scenario '**op en top gezond**'? Beschrijf in het antwoord de rol van de overheid, de zorgprofessional, sectoren buiten de gezondheidszorg en de burger (4 punten).
- e. Stel u bent adviseur van de minister van volksgezondheid. Welke 4 maatschappelijke opgaven ziet u om het scenario '**heft in eigen handen**' te realiseren? (4 punten)
- f. Welke rollen horen bij het scenario '**heft in eigen handen**'? Beschrijf in het antwoord de rol van de overheid, de zorgprofessional, andere maatschappelijke sectoren en de burger (4 punten).
- g. Bij elk toekomstscenario hoort een ander perspectief op gezondheid, preventie en zorg, en kwaliteit van leven. Beschrijf deze perspectieven voor het scenario '**op en top gezond**' en '**heft in eigen handen**'. Gebruik maximaal 5 regels per perspectief (maximaal aantal punten 12).

Op en top gezond:

- Gezondheid (2 punten):
- Preventie en zorg (2 punten):
- Kwaliteit van leven (2 punten):

Heft in eigen handen

- Gezondheid (2 punten):
- Preventie en zorg (2 punten):
- Kwaliteit van leven (2 punten):

Vraag 2

In het leerboek ' Volksgezondheid en gezondheidszorg' onder redactie van Mackenbach en Stronks wordt in paragraaf 9.3 uitgebreid ingegaan op toegankelijkheid van zorg. De auteur onderscheidt een viertal aspecten bij de mogelijkheid tot zorggebruik. (maximaal 10 punten)

- Welke vier aspecten worden onderscheiden en geef voor ieder aspect in uw eigen woorden aan wat er mee wordt bedoeld. (4 punten)
- Het is bekend dat mensen met een lagere sociaal economische status beperkingen ervaren in de toegang tot zorg. Geef voor twee aspecten van toegankelijkheid een voorbeeld van een dergelijke ervaren beperking door mensen met een lage sociaal economische status. (6 punten)

Vraag 3 (Gezondheidssystemen internationaal)

Benoem de vier basisfuncties van een nationaal zorgsysteem zoals geformuleerd door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en geef een korte omschrijving (max 2 zinnen).

(ieder correct genoemde functie 1 punt; plus voor iedere functie beschrijving 1,5 punt; max 10)

Vraag 4

- Leg in enkele zinnen uit wat bedoeld wordt met "risico-solidariteit" (4 punten)
- Leg in enkele zinnen uit wat bedoeld wordt met "inkomenssolidariteit"? (4 punten)

Vraag 5

In de binnenstad van Nijmegen zijn er problemen met de luchtkwaliteit als gevolg van de hoge intensiteit van het verkeer op enkele hoofdwegen. Bedenk een vorm van onderzoek waarbij de inwoners van Nijmegen kunnen worden betrokken. Dit onderzoek moet bijdragen aan de beantwoording van onderstaande vraagstelling: *Is er een verband tussen het wonen aan drukke verkeerswegen en de gevolgen van verkeersgerelateerde luchtverontreiniging op luchtwegklachten?*

Geef in onderstaande tabel tenminste drie mogelijke gezondheidsrelevante eindpunten aan. Geef bij ieder eindpunt aan welke onderzoeksmethode je wilt gebruiken en welke rol je in het onderzoek toebedeelt aan de bewoners. (maximaal 9 punten)

No.	Eindpunt (3 punten)	Methode (3 punten)	Rol bewoners (3 punten)
1			
2			
3			

Vraag 6

De Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) in Europa streeft ernaar om in 2015 mazelen te elimineren in Europa. (maximaal 10 punten)

- Beschrijf wat eliminatie van mazelen betekent. (2 punten)
- Beschrijf 1 sterk en 1 zwak punt, welke van belang zijn in Nederland voor het al dan niet bereiken van eliminatie van mazelen in 2015 in Nederland. (4 punten)
- Van eind 2009 tot begin 2013 heerste er een bof uitbraak in Nederland, waarbij het merendeel van de ziektegevallen wel eerder tegen bof gevaccineerd was. Via het BMR vaccin, welke onderdeel is van het Rijks Vaccinatie Programma wordt bescherming tegen bof aangeboden aan kinderen. (2 punten)

Noem 2 redenen, die de oorzaak kunnen zijn van het optreden van een bof uitbraak onder gevaccineerden.

- Het basaal reproductiegetal (R_0) van bof is 4-7 en dus lager dan dat van mazelen ($R_0 = 12-18$). (1 punt)

Leg uit wat het basaal reproductiegetal is.

- Zal een uitbraak van bof zich sneller of langzamer verspreiden dan een uitbraak van mazelen? (1 punt)

Vraag 7 (Ethiek: keuzen in de zorg)

In het huidige Nederlandse zorgstelsel wordt een eigen bijdrage van de patiënt gevraagd bij sommige medicijnen en behandelingen. Zorgverzekeraars willen bovendien dat de eigen bijdrage kan worden uitgebreid voor situaties waarin de patiënt een ander ziekenhuis kiest dan dat wat door de verzekeraar als voorkeur wordt gezien. (maximaal 10 punten)

- Geef een morele rechtvaardiging van het zorgbeleid om patiënten te vragen om een eigen bijdrage (2 punten)
- Geef twee bezwaren tegen de eigen bijdrage vanuit het perspectief van de patiënt (2 punten)
- Evalueer of de eigen bijdrage past binnen de opvatting van een verdelende rechtvaardigheid volgens Rawls. (6 punten)

Vraag 8 (zorgkosten)

Zorgkosten zijn een belangrijk thema in de politiek. Dat is ogenschijnlijk vreemd, want zorgkosten worden in Nederland slechts voor een klein deel betaald uit belastinggeld. (maximaal 6 punten)

- Waarom zijn zorgkosten dan toch zo belangrijk in de politiek? (4 punten)
- Noem de drie belangrijkste oorzaken voor de stijging van de zorgkosten in de afgelopen tien jaar. (2 punten per juiste oorzaak)

Vraag 9

De centrale actoren in het Nederlandse zorgstelsel zijn de verzekerde, verzekeraar, zorgverlener en de overheid. Benoem per actor één strategie om de zorguitgaven te beheersen. (2 punten per actor; maximaal 8 punten)

- Verzekerde (2 punten)
- Verzekeraar (2 punten)
- Zorgverlener (2 punten)
- Overheid (2 punten)

Vraag 10 Gezondheidsrecht (maximaal 10 punten)

De heer Figuursma is 84 jaar, mentaal fit en bekend met zeer ernstige COPD, waarvoor hij in het verpleeghuis is opgenomen en 24 uur per dag zuurstof gebruikt. Wegens zijn kortademigheid is hij moeilijk verstaanbaar. Hij krijgt daarom stemoefeningen door de logopedist.

Tijdens de logopedie zet de logopedist de zuurstoftoevoer uit om meneer beter te kunnen verstaan. Zij wordt echter afgeleid door een vastlopend elektronisch patiëntendossier en verliest meneer Figuursma uit het oog. Als ze weer opkijkt, zit hij cyanotisch en angstig in zijn rolstoel. De zuurstoftoevoer wordt snel weer hersteld en meneer Figuursma komt met de schrik vrij. De echtgenote van meneer laat het er niet bij zitten. Ze wil samen met haar man een klacht indienen bij het Regionaal Tuchtcollege.

Meneer Figuursma vraagt bij het verpleeghuis een kopie van zijn hele zorgdossier, zonder opgaaf van reden.

- Welke twee voorwaarden mag het verpleeghuis stellen aan het leveren van een kopie van het dossier? (2 punten)
- Tot welke uitspraak dient het tuchtcollege te komen in deze casus? (4 punten)

Het echtpaar besluit om toch geen klacht in te dienen bij het tuchtcollege. Mevrouw dient, zonder medeweten van haar echtgenoot, een klacht in de bij klachtencommissie van het verpleeghuis, in haar rol van vertegenwoordiger van meneer Figuursma.

- Klopt het standpunt van mevrouw dat zij vertegenwoordiger is van haar echtgenoot? Motiveer uw antwoord. (2 punten)

De klachtencommissie heeft al eerder klachten gehad over deze logopedist en heeft hierover vaker gerapporteerd aan de directie van het verpleeghuis. Een bevredigend antwoord is tot nu toe uitgebleven.

- Welk machtsmiddel heeft de klachtencommissie om de directie toch aandacht te doen besteden aan de klachten over de logopedist? (2 punten)